

ΟΜΙΛΙΑ ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΟΛΟΜΙΔΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΕΚ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

Αξιότιμε κύριε υφυπουργέ,

Αγαπητοί σύνεδροι,

Καλό απόγευμα σε όλους και ευχαριστούμε που μας κάνατε την τιμή να παρακολουθήσετε το φετινό μας συνέδριο. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους ομιλητές μας από Κύπρο και εξωτερικό, στους χορηγούς και εκθέτες μας, και στους διοργανωτές.

Τα όσα ακούσαμε κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου, επιβεβαίωσαν με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι όντως τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται σε διεθνές επίπεδο απαιτούν τη δημιουργία ενός πιο ανταγωνιστικού μοντέλου για τον κυπριακό τουρισμό. Η ειδοποιός διαφορά με τις άλλες κατά καιρούς κρίσεις που αντιμετωπίσαμε, και αντιμετωπίζουμε, μέχρι την επάνοδο σε συνθήκες ομαλότητας, είναι ότι αυτή τη φορά η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση συνιστούν ουσιαστική ρήξη με το παρελθόν και απαιτούν ένα νέο *modus operandi* για τη ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Το κόστος προσαρμογής μέσα στα επόμενα χρόνια είναι δύσκολο να προβλεφθεί όμως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα είναι σημαντικό. Και δυστυχώς η τουριστική βιομηχανία δεν βρίσκεται στα καλύτερα της. Μπορεί το 2023 να παρουσιάστηκε ως μια καλή χρονιά για τον τουρισμό, με βάση μια επιφανειακή ανάγνωση των στοιχείων για αφίξεις και έσοδα.

Όμως ως προορισμός έχουμε να αντιμετωπίσουμε ταυτόχρονα μια πλειάδα προκλήσεων

Ενδεικτικά αναφέρω :

- Τα 2 τελευταία χρόνια το κόστος λειτουργίας λόγω αύξησης των τιμών των πρώτων υλών και της ενέργειας έχει εκτοξευθεί. Ως ξενοδόχοι αναγκαστήκαμε να απορροφήσουμε μεγάλο μέρος της αύξησης του κόστους ώστε να παραμείνουμε ανταγωνιστικοί με σοβαρό αντίκτυπο στην οικονομική ευρωστία της βιομηχανίας. Η οποία ήδη υπέφερε μετά τις μεγάλες ζημιές που επισώρευσε η διετία της πανδημίας και η εν μια νυκτί απώλεια της Ρωσικής αγοράς το 2022.
- Ειδικά όσον αφορά το κόστος ενέργειας, υπάρχουν ξενοδοχεία που κατά την περσινή καλοκαιρινή περίοδο είδαν τον λογαριασμό του ηλεκτρισμού να αυξάνεται κατά 70%-80% σε σύγκριση με το 2019. Ωστόσο, στις συνεχείς εκκλήσεις μας για να επεκταθεί και να λειτουργήσει αποτελεσματικά και στα ξενοδοχεία το Virtual Net Billing (εικονικός συμψηφισμός) και για να επιτραπεί κάλυψη στο 80% της κατανάλωσης της κάθε ξενοδοχειακής μονάδας χωρίς οποιοδήποτε πλαφόν στις κιλοβατόρες, δυστυχώς δεν βρήκαμε ικανοποιητική ανταπόκριση.
- Η συγκράτηση του πληθωρισμού είναι σίγουρα θετική εξέλιξη. Οι τιμές όμως παραμένουν σε ψηλά επίπεδα όπως και τα επιτόκια που επιβαρύνουν αισθητά το κόστος εξυπηρέτησης του δανεισμού. Όπως είναι γνωστό στην ξενοδοχειακή βιομηχανία ο δανεισμός είναι κατά κανόνα ψηλός λόγω των μεγάλων επενδύσεων που απαιτούνται.

- Η συνδεσιμότητα της χώρας βελτιώνεται σταδιακά όμως μας προβληματίζει το ότι τον τελευταίο καιρό εντοπίστηκαν τεχνικά προβλήματα με συγκεκριμένους τύπους αεροσκαφών, γεγονός που δημιουργεί αβεβαιότητα για την επερχόμενη τουριστική περίοδο εφόσον μπορεί να προκύψουν ακυρώσεις πτήσεων ή ακόμα και ολόκληρων δρομολογίων.
-Έντονη αβεβαιότητα υπάρχει και για τη δεύτερη πιο σημαντική αγορά σε αφίξεις, αυτή του Ισραήλ, με τον πόλεμο στη Γάζα να εξακολουθεί να μαίνεται, και με πιθανό αντίκτυπο που μπορεί να έχει η σύγκρουση στις επιλογές των Ευρωπαίων τουριστών λόγω της γειτνιάζουσας θέσης της Κύπρου.
- Η έλλειψη ανθρωπινού δυναμικού που φαίνεται να οξύνεται χρόνο με χρόνο, προκαλεί σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και υπονομεύει την όλη προσπάθεια για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Στο προβλεπτό μέλλον δεν προσφέρεται άλλη διέξοδος από την εισαγωγή εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες που θα πρέπει να γίνει με οργανωμένο και αποτελεσματικό τρόπο με διακρατικές συμφωνίες και ταχύρρυθμη εκπαίδευση.
- Τέλος είναι εντελώς οξύμωρο να μιλούμε για μετάβαση στην πράσινη οικονομία ενώ προβλήματα όπως η ηχορύπανση, η οπτική ρύπανση, η ανεπαρκής καθαριότητα διαιωνίζονται. Κάποιες προσπάθειες που καταβάλλονται είναι αναποτελεσματικές και οι τοπικές αρχές για διάφορους λόγους ανήμπορες να αντεπεξεέλθουν.

Αγαπητοί φίλοι,

Τα όσα ανέφερα ενδεχομένως να δημιουργούν μία αρνητική εικόνα για τις προοπτικές του κυπριακού τουρισμού. Ο ΣΤΕΚ ποτέ δεν

επιδίωξε να αποτελέσει μάνθη κακών, όμως πιστεύουμε ακράδαντα ότι μια ρεαλιστική και χωρίς ωραιοποιήσεις εκτίμηση των προβλημάτων και των προκλήσεων είναι εκ των ων ουκ άνευ για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην αποτελεσματική τους αντιμετώπιση. Η μετάβαση σε ένα βιώσιμο, ανταγωνιστικό και ποιοτικό τουριστικό μοντέλο, σε μια περίοδο που κάθε άλλο παρά ευνοική μπορεί να χαρακτηριστεί, μπορεί, και πρέπει, να κερδηθεί. Προυποθέτει όμως μια πολύπλευρη προσπάθεια, σοβαρό προγραμματισμό και τη συμβολή και τη συνεργασία όλων, επιχειρήσεων, πολιτείας, εργαζομένων και συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Ελπίζουμε μέσα από το σημερινό συνέδριο , να ενημερώσαμε, να προβληματίσαμε και να δώσαμε την κατεύθυνση μερικές ιδέες για το τι μέλλει γενέσθαι.

Ευχαριστώ πολύ.